

Peutergroep Siemenotje

Maakt je groot!

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

PEUTERGROEP

v. 0.7

Voorwoord

In dit pedagogisch beleidsplan van Peutergroep Siemenotje beschrijven wij de pedagogische uitgangspunten en de vertaalslag naar het dagelijks pedagogisch handelen. Een pedagogisch beleidsplan heeft een aantal belangrijke voordelen. Het plan vormt voor pedagogisch medewerkers een handleiding waarin zij kunnen terugvinden wat Siemenotje belangrijk vindt. Het biedt de pedagogisch medewerkers houvast in het werken met kinderen en het nodigt uit tot discussies en het elkaar aanspreken op pedagogisch handelen. Daarnaast is het voor de ouders duidelijk waar Siemenotje voor staat en wat wij belangrijk vinden in de opvang van de kinderen. Bovenal levert het plan een goed en onderbouwd pedagogisch klimaat op voor kinderen.

Om het beleid zo leesbaar mogelijk te maken heb ik het in de tekst over de ouder(s), maar hiermee wordt ook de ouder of de verzorger(s) bedoeld.

Kim van de Putte
Directeur

H1 - Visie, pedagogische uitgangspunten en doelgroep	6
1.1 Visie	6
1.2 Werken met Uk & Puk	6
1.3. Pedagogische uitgangspunten	6
1.4. Pedagogische stromingen	7
1.5. Doelgroep	7
H2 - Vertaling naar pedagogisch beleid	8
2.1. (Sociaal) Emotionele veiligheid	8
2.2. Persoonlijke competenties	8
2.2.1 Eigen tijd en ruimte	9
2.2.2 Taalontwikkeling	9
2.2.3 Lichamelijke ontwikkeling	9
2.2.4 Cognitieve ontwikkeling	9
2.2.5 Creatieve ontwikkeling	10
2.2.6 Ontwikkeling van identiteit en zelfredzaamheid	10
2.3 Sociale competenties	10
2.4 Overdracht van waarden en normen	11
H3 - Rol van de pedagogisch medewerker en omgang met kinderen	11
3.1 Rol van de pedagogisch medewerker	12
3.2 Stagiaires en vrijwilligers	12
3.3 Kwaliteitsbevordering	13
3.4 Corrigeren en belonen	13
3.5 Opvallend gedrag bij kinderen	13
3.6 Observeren en signaleren	14
3.6.1 Het kindvolgsysteem	14
3.6.2 Mentorkinderen	15
3.7 Opvoedingsondersteuning	17
3.8 Doorverwijzen van ouders naar passende instanties	17
H4 - Praktische zaken op het KDV	17
4.1 Openingstijden	17
4.2 (Pedagogisch) Medewerkers	17
4.2.1 Dagranden/ 3-uursregeling	18
4.2.2 Achterwacht	18
4.2.3 Vier- ogen principe	18
4.2.4 Grensoverschrijdend gedrag	19
4.3. Op de groep	20
4.3.1. Groepsgrootte en groepsindeling	20
4.3.2. De groepsvorm	20
4.3.3. Gebruik van andere ruimtes	20

4.3.4. Activiteiten op andere locaties	20
4.4. Dagindeling	21
4.5 Spelmateriaal en activiteiten	22
4.5.1 Bewegen en spel	22
4.5.2 Natuur	23
4.6 Voedingsbeleid	23
4.7 Wenbeleid en afscheid	23
4.7.1 Wennen op de groep	23
4.7.2 Pedagogisch handelen tijdens de wenperiode	23
4.8 Incidenteel en structureel afnemen van extra dagen	24
4.9 Ondersteuning van het huishoudelijk team	24
4.9.1 Schoonmaak/ aftekenlijsten	24
4.9.2 Was	24
4.9.3 Bestellingen	24
4.9.4 Buitenterrein	24
4.10 Huisregels	24
4.11 Vervoer	25
H5 - Gezondheid, veiligheid en omgeving	25
5.1 Een actueel Beleid Veiligheid en Gezondheid	25
5.2 Gebouw en buitenruimte	25
5.3 Speelomgeving	26
5.4 Risico-inventarisatie op Veiligheid en gezondheid	26
5.5 Voedselveiligheid	26
5.6 EHBO en BHV	26
5.7 Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling	26
H6 - Gevoelige onderwerpen	27
6.1 Taalgebruik	27
6.2 Seksualiteit en intimiteit	27
6.2.1 De seksuele ontwikkeling	27
6.2.2 Intimiteit	28
6.2.3 Verkleden	28
6.2.4 Zindelijkheid	28
6.3 Pesten en ruzie	28
6.4 Kinderen en ziekte	29
6.4.1 Wel of niet naar de peutergroep / eerder ophalen van de peutergroep?	29
6.4.2 Besmettingsgevaar	30
6.4.3 Medicijngebruik	30
6.5 Scheiden	30
H7 - Kind en Ouder	30
7.1. Samen verantwoordelijk	30

7.2. Ouderbetrokkenheid	31
7.3. Respect en privacy	31
7.4 Communicatie ouders	31
7.4.1 Het intakegesprek	31
7.4.2 Contact bij het brengen en halen	32
7.4.3 Website en nieuwsbrief	32
7.5 Ouderraad	32
7.6 Klachten	32

H1 - Visie, pedagogische uitgangspunten en doelgroep

1.1 Visie

Siemenotje biedt aan ieder kind veilige, liefdevolle en ontwikkelingsgerichte opvang. Zo kan het kind groeien en ontwikkelen tot een zelfstandig individu met respect voor zichzelf, de ander, dier en omgeving. Centraal voor de peutergroep staat dat we kinderen willen voorbereiden op de vroegschoolse educatie en op deze manier zo goed mogelijk de doorlopende leerlijn willen vorm geven.

1.2 Werken met Uk & Puk

Op de peutergroep werken we met het VVE (Voor- en Vroegschoolse Educatie) programma Uk & Puk. Uk & Puk is een methode waarmee onze getrainde medewerkers kinderen tussen de 2 en 4 jaar op een positieve en natuurlijke wijze doelgericht kunnen stimuleren in hun ontwikkeling. Het doel is onderwijs achterstanden te voorkomen of verminderen, zodat kinderen een betere start kunnen maken in het onderwijs.

Er worden hiervoor verschillende thema's en activiteiten gebruikt die dicht bij de belevingswereld van kinderen staan. Ondertussen leren de kinderen steeds weer nieuwe woordjes, ontdekken ze nieuwe verhalen in mooie voorleesboeken, wordt er al spelenderwijs aan beginnend rekenen gewerkt, wordt er veel gedanst en bewogen en wordt waar mogelijk de natuur bij de activiteiten betrokken. Onderzoekend en ontdekkend leren in een betekenisvolle situatie staat hierbij voorop. Het belangrijkste is dat de kinderen plezier hebben in het meedoen met de activiteiten, samen ontdekken en spelen met elkaar. De kinderen bouwen zo aan zelfvertrouwen en zelfstandigheid.

De thema gestuurde activiteiten, dagprogramma en inrichting voor elk thema hebben extra aandacht voor:

- De inrichting van speelhoeken
- Binnen- en buitenactiviteiten
- Stimulering van de verschillende ontwikkelgebieden
- Spelmateriaal
- Een goede balans in het dagritme van aanbod aan activiteiten en vrij spel

Daarbij houden we rekening met:

- Het flexibele dagritme; we houden aandacht voor de actualiteit van alledag en spelen daarop in.
- Aansluiten en verrijken van het spel.
- Ontwikkelingsdoelen (zone van de naaste ontwikkeling) voor het individuele kind, welke we formuleren en evalueren door dit goed bij te houden en te registreren in ons kindvolgsysteem "XiWat" en te bespreken in de kindbespreking. Naast de Xiwat observatie wordt er voor de VVE geïndiceerde kinderen een aanvullende observatielijst ingevuld, zodat er een specifiek handelingsplan beschikbaar is op individueel niveau. Deze is gericht op de specifieke VE doelen.

1.3. Pedagogische uitgangspunten

- Het kind staat voorop, voelt zich welkom en gezien;
- Het kind ervaart een gevoel van geborgenheid, veiligheid en vertrouwen;
- Kinderen en ouders worden niet gedwongen, weerstand wordt niet gebroken maar samenwerking wordt tot stand gebracht;
- Door het kind ruimte te geven kan het in zijn eigen tempo ontwikkelen vanuit natuurlijk perspectief;

- Bij een respectvolle omgang met het kind hoort ook dat we rekening houden met zijn/ haar ritme;
- Er heerst een sfeer waarin plezier, spelen en vrije tijd kenmerkend zijn;
- De verzorgingssituatie is bij uitstek de gelegenheid voor een dialoog van bewegingen. Kinderen hebben onverdeelde aandacht nodig bij verzorging;
- Kinderen worden voorbereid op wat komen gaat door dit expliciet te benoemen;

'Ik ga nu je slab omdoen' of: 'Dit is het washandje waar ik je snoet mee wil gaan poetsen'. Dit geeft kinderen vertrouwen en het biedt tevens de pedagogisch medewerker een houvast om met de volle aandacht bij het kind te zijn en blijven. Op deze manier voelt een kind dat er echt contact is van mens tot mens. (Tardos A., David M.)

- Kinderen leren zelf als resultaat van hun eigen activiteiten en met onze hulpmiddelen;
- Kinderen zijn gericht op communicatie. Zij drukken zich daarbij niet alleen uit in gesproken en geschreven taal, maar ook via mimiek, geluid, beweging, dans, drama en muziek;
- Alle vormen van communicatie zijn van belang omdat elke vorm zijn eigen zeggingskracht en mogelijkheden heeft.

1.4. Pedagogische stromingen

Onze visie en pedagogisch handelen zijn geïnspireerd door een aantal pedagogische stromingen. Hieronder een korte samenvatting van de stromingen en de voorbeelden waarmee we onze toepassingen toelichten.

Janusz Korczak vindt het belangrijk dat kinderen ruimte, vrijheid en een plekje voor zichzelf krijgen. Wij creëren op de groepen diverse hoekjes en plekken. Een rustige ruimte, waar kinderen lekker ongestoord kunnen spelen en lezen. Korczak vindt het belangrijk dat kinderen ontdekkingen kunnen doen en zich in eigen tempo kunnen ontwikkelen. Wij bieden in verschillende ruimtes diverse spel- en bewegingsmogelijkheden. Daarnaast kunnen de kinderen op het buitenterrein naar hartenlust spelen en ravotten. Wij delen Korczak's mening dat kinderen goed geïnformeerd moeten zijn over de dagelijkse gang van zaken.

Thomas Gordon's standpunten over communicatie worden bij Siemenotje gevolgd. De pedagogisch medewerkers luisteren, herhalen de boodschap van het kind en ontdekken af ze alles begrepen hebben. Ook gebruiken wij de 'ik-boodschap' van Gordon. De pedagogisch medewerker geeft duidelijk haar grenzen aan door bij voorkeur in de ik-vorm te spreken. Onze lichaamstaal komt hierbij overeen met de verbale boodschap. Uiteraard staan wij wel open voor de mening van de kinderen en daarom mag er een weerwoord zijn. Dit kan een aanleiding zijn om op een ander tijdstip over de grenzen te praten.

1.5. Doelgroep

De doelgroep van Peutergroep Siemenotje zijn kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. Soms zijn kinderen met 4 jaar nog niet toe aan de basisschool of is er een andere reden om langer op Siemenotje te zijn. Kinderen kunnen dan tot 5 jaar bij Siemenotje blijven (in Nederland geldt de leerplicht pas vanaf 5 jaar). Siemenotje heeft op dit moment één peutergroep.

H2 - Vertaling naar pedagogisch beleid

Siemenotje gaat voor de uiteenzetting van de pedagogische onderbouwing uit van de vier opvoedingsdoelen van professor J.M.A. Rixsen-Walraven. Zij formuleert in haar theorie vier opvoedingsdoelen:

- Emotionele veiligheid;
- Het ontwikkelen van persoonlijke competenties;
- Het ontwikkelen van sociale competenties;
- De overdracht van waarden en normen, de "cultuur" van een samenleving, eigen te maken; socialisatie.

Ook de methode Uk & Puk sluit bij deze opvoedingsdoelen aan.

2.1. (Sociaal) Emotionele veiligheid

Een kind voelt zich emotioneel veilig wanneer het zich gerespecteerd, gewaardeerd en serieus genomen voelt. Door een benaderingswijze volgens de pedagogische stromingen in hoofdstuk 1.3 wordt deze sociaal emotionele veiligheid gewaarborgd.

Het gevoel van veiligheid op Siemenotje wordt bepaald door:

- De goede relatie tussen pedagogisch medewerkers en het kind. Van belang zijn de vaste medewerkers op de groep. Het kind zal zich hierdoor beter begrepen voelen en de pedagogisch medewerker zal signalen van het kind eerder herkennen.
- De inrichting van de ruimte. Bij Siemenotje is de inrichting van ruimte zorgvuldig uitgekozen. Een kind voelt zich veilig in de ruimte die bij hem of haar past, waar veiligheid en uitdaging vanuit de leeftijd van het kind wordt aangeboden. (Denk aan akoestiek, licht, kleur en indeling)
- Het spelen met bekende leeftijdsgenootjes, waardoor kinderen op jonge leeftijd al leren om met andere kinderen om te gaan. Ook leren ze op de groep vriendschappen aan te gaan.
- Het aanbieden van spelmaterialen en activiteiten die passen bij de ontwikkelingsfase van het kind.

Omdat een kind mag inspelen op de diverse bezigheden zoals eten, aan- en uitkleden, krijgt hij het gevoel dat hij invloed kan uitoefenen op de situaties waar hij deel aan heeft. Dit vertrouwen vormt de basis voor zijn eerste sociale contacten. (Tardos A. , David M.)

2.2. Persoonlijke competenties

Bij persoonlijke competenties gaat het om de individuele kenmerken van het kind, bijvoorbeeld veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Als een kind de gelegenheid heeft deze eigenschappen te ontwikkelen leert het op een goede manier problemen aan te pakken en zich aan te passen aan veranderingen. Hoe meer kans een kind krijgt om te spelen en te ontdekken hoe meer het de kans krijgt deze persoonlijke competenties te ontwikkelen. Een kind leert vooral door spel, maar ook door het afkijken (voorbeeldwerking volwassenen, fantasiespel, leren van elkaar) en door te experimenteren en al doende te ontdekken.

2.2.1 Eigen tijd en ruimte

Elk kind heeft een natuurlijke drang om zich te ontwikkelen. Wanneer wij op het niveau en interesse van een kind gaan zitten, komen wij vanzelf aan die natuurlijke behoefte tegemoet. Een kind heeft naast het samenzijn met de ouder net zo goed eigen tijd en ruimte nodig waarin hij met zichzelf bezig kan zijn. Er is een noodzaak om de omgeving zo in te richten dat het kind er zelfstandig en vrij bezig kan zijn.

Het gevoel van eigen tijd en ruimte op Siemenotje wordt bepaald door:

- De inrichting van de ruimte en het aanbod van materialen en activiteiten. De inrichting van de ruimte is zodanig dat een kind zich veilig voelt en met aan de leeftijd aangepast materiaal kan spelen.
- De bewegingsvrijheid van het kind. Kinderen kunnen op de groep kiezen om in een 'hoekje' te spelen zonder anderen. De grote ruimte biedt bij uitstek veel fysieke uitdagingen.

2.2.2 Taalontwikkeling

De taalontwikkeling wordt bij Siemenotje gestimuleerd door, gedurende de tijd op Siemenotje en zeker tijdens individuele momenten, met het kind te praten. De pedagogisch medewerker zal op een normale toon met normale woorden aan het kind vertellen wat ze aan het doen is of wat er gaat gebeuren. Hierbij zal ze de reactie van het kind goed in de gaten houden, waardoor er interactie tussen pedagogisch medewerker en kind zal plaatsvinden. Wij zullen dagelijks zelf voorlezen aan de kinderen en veel liedjes zingen ter bevordering van de taalontwikkeling.

2.2.3 Lichamelijke ontwikkeling

Tijdens het vrije spel beschikt het kind over een ruimte die aangepast is aan zijn behoefte om te ontdekken. In deze ruimte heeft het kind de mogelijkheid zich helemaal vrij naar eigen interesse en behoefte te bewegen en bezig te zijn zonder dat een pedagogisch medewerker ingrijpt door een andere bezigheid voor te stellen dan die hij zelf had uitgekozen.

De lichamelijke ontwikkeling wordt bij Siemenotje actief begeleid door de wil om te bewegen vanuit het kind zelf te volgen:

- Als het kind wil rennen, klimmen of klauteren dan is dit mogelijk in een speelruimte of de buitenruimte.
- Pedagogisch medewerkers kunnen ervoor zorgen dat er voldoende materialen zijn voor de volgende stap in de motorische ontwikkeling.

2.2.4 Cognitieve ontwikkeling

Dit is het proces waarbij alles dat wordt waargenomen wordt omgezet naar informatie; de basis van het leren.

Om deze ontwikkeling te stimuleren bieden we sensorische activiteiten aan de kinderen aan.

De cognitieve ontwikkeling wordt bij Siemenotje bijvoorbeeld ontwikkeld door:

- Spelen met klei, zand, gedroogde erwten/bonen/ maïs en water.
- Luisteren naar muziek. Regelmatig wordt gedurende de dag een CD met rustige of vrolijke liedjes afgespeeld.

2.2.5 Creatieve ontwikkeling

Kinderen hebben een aangeboren innerlijke creativiteit. Siemenotje wil deze creatieve ontwikkeling stimuleren en naar boven halen. We willen kinderen verschillende handvaten geven van waaruit zij de wereld gaan ontdekken en creatief bezig kunnen zijn.

De creativiteit wordt bij Siemenotje bv gemotiveerd en gestimuleerd door:

- Verfdoeken te beschilderen;
- Met scheerschuim (en verf) te kliederen op tafel/ grond/ op papier.
- Te verkleeden om vervolgens een spel mee te doen;
- Insecten te zoeken en deze bekijken (en natekenen);
- Kinderen zelf oplossingen te laten bedenken;
- De gemaakte werkjes van de kinderen tentoon te stellen.

2.2.6 Ontwikkeling van identiteit en zelfredzaamheid

Elk kind krijgt bij Siemenotje dezelfde kansen om zich te ontwikkelen tot een zelfstandig mens, in een omgeving waarin geborgenheid en uitdaging samen gaan. Kinderen kennen een individuele ontwikkeling in eigen tempo en niveau. Wij motiveren en stimuleren het kind en leggen hierbij het accent op het ontwikkelingsproces en niet op het resultaat. Het stimuleren van de kinderen tot zelfstandigheid gebeurt op een ontspannen, speelse en vanzelfsprekende manier.

De zelfredzaamheid wordt bij Siemenotje bepaald door:

- Het kind erin vertrouwen/ begeleiden dat het zelf voor een oplossing kan zorgen.
- Weinig ingrijpen van pedagogisch medewerkers bij het spel tussen kinderen. Kinderen tasten zoveel mogelijk zelf elkaars grenzen af.

2.3 Sociale competenties

Werken aan sociale competenties betekent dat we kinderen leren met elkaar om te gaan. Kinderen zullen leren dat anderen ook belangrijk zijn en dat zij rekening met elkaar kunnen houden. Zij leren dit door samen te spelen, conflicten op te lossen, door ruzie te maken en dit weer goed te maken en door elkaar te helpen met het delen van emoties.

Het werken aan sociale competenties wordt bij Siemenotje bepaald door:

- Kinderen elkaar onderling te laten troosten. Kinderen troosten elkaar als ze zien dat de ander verdrietig is;
- De mogelijkheid om te kunnen praten en dat er naar hen geluisterd wordt. Alle kinderen krijgen bij Siemenotje de ruimte om te kunnen praten over wat hen bezighoudt, ongeacht de leeftijd of taalontwikkeling;
- Hoe zij zelf iets weer goed willen maken. Als kinderen na een conflict het goedmaken, mogen zij zelf aangeven of zij een handje willen geven of een kusje. Soms kiest het kind zelf voor een andere manier om aan te geven dat het weer goed is. Door bijvoorbeeld een lievelingsknuffel of speelgoedje aan te bieden;
- Goed voorbeeld doet goed volgen: pedagogisch medewerkers hebben een belangrijke voorbeeldfunctie in de betreffende sociale vaardigheden.

Als een pedagogisch medewerker dingen van een kind zomaar wegneemt in plaats van erom te vragen, kunnen we natuurlijk niet van een kind verwachten dat het een speelkameraadje om een geliefd speelgoedje vraagt in plaats van het af te pakken.

Kinderen worden gestimuleerd zelf conflicten op te lossen en rekening met elkaar te houden. Hierdoor ontwikkelen ze hoogwaardige sociale vaardigheden. Pas wanneer de kinderen zelf niet tot een oplossing komen of wanneer een kind pijn gedaan wordt, zal de pedagogisch medewerker inspringen.

De mogelijkheid tot het oplossen van een conflict wordt bij Siemenotje bepaald door:

- De aanschaf van de inventaris. Bij het aanschaffen van de inventaris is voor een deel gekozen voor de aanschaf van dubbele dingen (bij met name speelgoed). Hierdoor kunnen kinderen speelgoed met elkaar ruilen in plaats van dat ze er ruzie om maken.
- De begeleiding. Als pedagogisch medewerkers zien dat twee kinderen hetzelfde speeltje willen kan zij hierin begeleiden door een ander speeltje dat erop lijkt aan te bieden. Meestal lossen de kinderen het daarna samen op.
- Uit te leggen hoe en waarom iets gedaan wordt. Als een pedagogisch medewerker een speeltje weghaalt bij het kind, dan geeft hij of zij hiervoor uitleg en evt. een ander speeltje in de plaats.

2.4 Overdracht van waarden en normen

Ieder gezin heeft zijn eigen waarden en normen. De pedagogisch medewerkers hebben een voorbeeldfunctie en brengen op deze manier de waarden en normen van Siemenotje over. De pedagogisch medewerkers zijn zich heel erg bewust van deze functie. Kinderen krijgen de kans zich de normen en waarden, de “cultuur” van een samenleving eigen te maken. Hierbij is het belangrijk dat het kind wordt geleerd wat wel en niet mag. Hiervoor zijn regels en begrenzingen nodig die op een prettige en respectvolle manier zullen worden uitgedragen.

De pedagogisch medewerkers geven de hele dag informatie door aan de kinderen, zowel verbaal als non-verbaal. Door het geven van informatie en door dingen uit te leggen en samen afspraken te maken, worden er grenzen gesteld voor de kinderen binnen een veilig kader.

De normen en waarden die Siemenotje onder andere hanteert:

- We blijven met elkaar aan tafel zitten met eten tot iedereen klaar is.
- Speelgoed delen kinderen met elkaar.
- We doen niets wat de ander niet wil.
- We zijn lief voor elkaar (kinderen doen elkaar geen pijn).
- Pedagogisch medewerkers en kinderen mogen elkaar knuffelen.

H3 - Rol van de pedagogisch medewerker en omgang met kinderen

De pedagogisch medewerkers hebben een taak in de opvoeding binnen de peutergroep en geven inhoud en vorm aan pedagogische kwaliteit. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat het kind zich op zijn gemak voelt en lekker kan spelen. Door er gewoon te zijn, een band met het kind op te bouwen en een gezellige sfeer te creëren wordt een veilig opvoedingsklimaat geschapen. De pedagogisch medewerkers spelen in

op de behoefte en het zelf ontwikkelde vermogen van het kind. Zij schept voorwaarden, moedigt het kind aan, geeft het de ruimte en begeleidt het kind naar steeds grotere zelfstandigheid. De pedagogisch medewerkers nemen het kind serieus en laat kinderen waar mogelijk participeren in beslissingen die te maken hebben met activiteiten op KDV Siemenotje.

3.1 Rol van de pedagogisch medewerker

Als mede opvoeder heb je veel invloed op de manier waarop kinderen zich ontwikkelen. Daarom is het belangrijk om te weten hoe de ontwikkeling verloopt, zodat je daar gericht op in kan spelen.

Voor een pedagogisch medewerker is het van belang om:

- Een voorbeeld te zijn. Kinderen leren door te imiteren; zij doen na wat jij doet en zegt.
- Een veilige haven te zijn. Warmte en rust zijn voor een kind belangrijk. Als een kind zich veilig voelt, kan het zich ook emotioneel goed ontwikkelen.
- Grenzen te benoemen. Afspraken (leren) maken en grenzen (leren) stellen is noodzakelijk voor kinderen. Jonge kinderen kunnen zelf nog onvoldoende grenzen bepalen. Ook hebben ze onvoldoende controle over hun eigen gedrag.
- Kinderen te prijzen. Complimenten helpen kinderen te leren hoe ze op een positieve manier aandacht van volwassenen kunnen krijgen en het geeft hen zelfvertrouwen.
- Respect te hebben voor kinderen en hen ruimte en vrijheid te geven om zelf te ontdekken en te ervaren.
- Leiding te geven en structuur te bieden. Overzicht en uitleg over het verloop van de dag bieden de kinderen duidelijkheid en veiligheid. Ze weten daardoor wat er wel/niet mogelijk is.
- Interacties te begeleiden. Soms hebben kinderen begeleiding nodig in het aangaan van sociale contacten of oplossen van conflicten.
- Naar elk kind afzonderlijk te kijken. Wat kan dit kind en wat heeft dit kind nodig?

De pedagogisch medewerkers weten dat het noodzakelijk is om naar kinderen te luisteren en zo in contact te zijn met het kind.

3.2 Stagiaires en vrijwilligers

Siemenotje vindt het belangrijk om een aandeel te leveren aan de arbeidsmarkt door gekwalificeerde medewerkers op te leiden. Wij werken daarom met stagiaires die een relevante opleiding voor de kinderopvang volgen en een geruime periode stage kunnen lopen. Hierdoor krijgen de kinderen zo min mogelijk te maken met verschillende gezichten.

Voor een concrete beschrijving van de taken die stagiaires, beroepskrachten in opleiding en vrijwilligers mogen en kunnen uitvoeren kan het stagebeleid worden geraadpleegd. Hierin staat ook beschreven op welke manier zij worden begeleid vanuit Siemenotje en hoe de beoordeling verloopt. Het stagebeleid is intern inzichtelijk op de protocollenlink of opvraagbaar bij de directeur.

3.3 Kwaliteitsbevordering

De pedagogisch beleidsmedewerker VE zorgt ervoor dat de kwaliteit van het voorschoolse aanbod op peil is en zo blijft. VE medewerkers worden gecoacht in hun pedagogisch handelen op de werkvloer. De pedagogisch beleidsmedewerker VE probeert een balans te zoeken tussen wat wettelijk bepaald is, het beleid van Siemenotje en wat haalbaar is op de werkvloer.

Dit wordt gedaan door middel van o.a. intervisie, vergaderingen, workshops en coaching on the job.

Om de kwaliteit van deze vorm van coaching te waarborgen, is er genoeg tijd beschikbaar voor de beleidsmedewerker VE om deze taken uit te voeren. Het is een doorlopende cyclus, waarbij het een dynamisch proces blijft dat bestendig is tegen veranderingen/ aanpassingen die op dat moment gewenst zijn.

Aantal doelgroepkinderen	7 kinderen
Inzet per doelgroepkind	10 uren
Totale inzet beleidsmedewerker VE	70 uren per jaar 5,8 uren per maand 1,75 uren per week (op basis van 40 schoolweken)

3.4 Corrigeren en belonen

Het kind van 2-4 jaar is op ontdekkingsreis en kan zich ontwikkelen doordat er grenzen en regels zijn. Voor kinderen is het belangrijk om te weten waar de grenzen liggen. Het leren van wat goed en fout is hoort bij het opgroeien en ontwikkelt het geweten. Dit kan wel eens tot conflicten leiden. Conflicten horen bij het dagelijkse leven. Kinderen leren hiervan dat een ander er voor je kan zijn, maar ook dat een ander soms iets anders wil dan jij. Bij conflicten tussen kinderen onderling zal de pedagogisch medewerker zich in eerste instantie terughoudend opstellen, vaak lossen kinderen hun conflict zelf op. Voorwaarde is dat kinderen elkaar geen pijn doen, niet pesten en er geen onveilige situaties ontstaan. Als dit nodig is zal de pedagogisch medewerker sturend en corrigerend optreden. Een minder weerbaar kind zal aangemoedigd worden om voor zichzelf op te komen, terwijl een ander kind juist afgeremd mag worden. Corrigeren kan gebeuren door het kind aan te spreken en uit te leggen waarom iets niet mag. Met kinderen kunnen bepaalde afspraken gemaakt worden. De pedagogisch medewerker waarschuwt een kind een beperkt aantal keren. Wanneer een kind ongewenst gedrag vertoont en na te zijn gewaarschuwd hier ongevoelig voor blijft, kan de pedagogisch medewerker het kind een korte tijd uit de betreffende situatie halen. Door het kind even apart te nemen of af te leiden kan het kind weer tot zichzelf komen. Buitensluiten van een activiteit is niet wenselijk. De pedagogisch medewerkers zullen de nadruk leggen op het belonen van gewenst gedrag door het kind te prijzen en complimentjes te geven.

3.5 Opvallend gedrag bij kinderen

Ieder kind vertoont wel eens gedrag dat afwijkt van het gemiddelde patroon: gedrag dat in strijd is met de verwachting van ouders of pedagogisch medewerkers, of met de gangbare regels die gesteld worden. Soms kan het zijn dat dit gedrag te vaak voorkomt of te lang aanhoudt en dat de gevolgen voor het kind of de groep groter worden. In

uitzonderlijke gevallen kan het voorkomen dat het kind lijdt onder de groep of de groep lijdt onder het individuele kind. In dat geval is er sprake van opvallend of probleemgedrag. In de voorkomende situatie zal de pedagogisch medewerker het gedrag met directe collega's en dan met haar leidinggevende bespreken. Daarnaast zal het team van de betreffende groep het gedrag observeren en rapporteren, zodat het gedrag concreet wordt. Dan wordt het besproken in de kindbespreking en met de ouders. In eerste instantie zal een gesprek met een ouder verkennend zijn. Zien de ouders hetzelfde gedrag thuis? Hoe kijken ouders er tegenaan? Beschouwen de pedagogisch medewerkers het als een serieus probleem, dat wil zeggen als er niets mee gedaan wordt blijft het probleem bestaan of het verergert, dan wordt tijdens de kindbespreking een aanpak besproken. Dit wordt teruggekoppeld aan ouders. Mocht dit onvoldoende blijken te werken, dan zal de leidinggevende gaan overleggen over een passend besluit. Het belang van het kind en de groep staan hierbij altijd voorop.

3.6 Observeren en signaleren

Alle pedagogisch medewerkers bij Siemenotje zijn gediplomeerd en opgeleid om kinderen te observeren en signalen te herkennen. Dit observeren gebeurt mede door middel van observatieformulieren, maar ook door te zitten in de groep en te kijken naar de kinderen die er rondlopen. Wat zie ik gebeuren? Hoe is de groepsdynamica? Hoe verhouden de kinderen zich tot elkaar? Hoe gaat het kind om met de aangeboden activiteiten vanuit de methode Uk & Puk?

Het doel van observeren en signaleren is het in beeld brengen van het welbevinden en de ontwikkeling van elk individueel kind binnen de groep en van het welbevinden van de groep kinderen als geheel. Op deze manier krijgen de pedagogisch medewerkers handvatten om goed in te spelen op persoonlijke of juist groepsgerichte onderdelen. Niet alleen sociale competenties en vaardigheden worden hierbij bekeken, ook de fysieke ontwikkeling van kinderen met betrekking tot fijne en grove motoriek en bijvoorbeeld taal wordt goed gevolgd.

Elke zes weken hebben de pedagogisch medewerkers van de groep een "kindbespreking" met de leidinggevende waarin zij bespreken hoe het met de kinderen gaat en hoe de pedagogisch medewerkers extra stimulans of uitdaging kunnen geven aan kinderen die dat nodig hebben. Een vast onderdeel van dit overleg gaat over de ontwikkeling van de kinderen maar ook over signalen. In het algemene teamoverleg wordt de meldcode kindermishandeling besproken en in de kindbespreking worden kinderen besproken waarbij de juffen mogelijke signalen heeft geconstateerd.

3.6.1 Het kindvolgsysteem

Omdat we de ontwikkeling van elk kind nauwkeurig willen volgen, werken we met een kindvolgsysteem. Door de ontwikkeling van de kinderen stuk voor stuk op individueel niveau in te verwerken in ons kindvolgsysteem, kunnen de juffen op de groep optimaal inspelen op de ontwikkeling van het kind en hen uitdagen en stimuleren om de volgende stap te zetten binnen een veilige omgeving.

2 Keer per jaar, rondom de verjaardag van het kind en ongeveer een half jaar later, wordt een momentopname gemaakt van de ontwikkeling door middel van een observatieformulier. De ontwikkeling wordt gaandeweg het jaar ook bijgehouden.

De observaties die we vastleggen in ons kindvolgsysteem worden gebruikt als basis voor de oudergesprekken, die ook 2 keer per jaar plaatsvinden. Dit zorgt ervoor dat ouders een compleet beeld krijgen van hoe het met het kind gaat bij Siemenotje. Uiteraard gaan

wij uiterst zorgvuldig om met deze informatie en is deze alleen inzichtelijk voor de betrokken pedagogisch medewerkers op de groep en de directie van Siemenotje.

Door te observeren kunnen onze pedagogisch medewerkers kinderen iets extra's bieden op bepaalde gebieden en accenten in de begeleiding leggen. Ieder kind is uniek en heeft zijn of haar eigen behoeften. Zo bieden wij begeleiding op maat en kunnen we opvallendheden of bijzonderheden tijdig signaleren en hierop inspelen. Ook zorgen wij hiermee voor een doorlopende ontwikkellijn die in kaart gebracht wordt. Dit vormt tevens een belangrijk onderdeel in de overdracht met school. Ons kindvolgsysteem 'XiWat' is gebaseerd op de methode KIJK!, die school hanteert voor de kleuterklassen en sluit dus perfect bij elkaar aan.

Activiteiten worden in verschillende vormen aangeboden, denk hierbij naast groepsmomenten ook aan individuele momenten en momenten dat de groep in kleinere groepjes wordt opgesplitst. Op deze manier krijgen de kinderen verschillende activiteitsvormen aangereikt en worden er telkens andere vaardigheden aangesproken.

Tijdens deze activiteiten wordt gekeken naar de specifieke VE doelen die per kind uit het individuele handelingsplan zijn gekomen. Kinderen met overeenkomstige doelen kunnen bijvoorbeeld worden verzameld en werken in een klein groepje aan hun specifieke VE doel(en).

Aan het einde van de plaatsing wordt er, met toestemming van ouders, een overdrachtsformulier ingevuld. Dit formulier wordt met ouders besproken tijdens een eindgesprek. Het formulier, samen met de laatste observatie, wordt door de pedagogisch medewerker overgedragen naar school. Er kan besloten worden dit aan de hand van een koude (per post) of warme (mondeling) overdracht te laten plaatsvinden.

(Zie Protocol: Mentorschappen)

3.6.2 Mentorkinderen

Vanaf 1 januari 2018 heeft elk kind binnen Siemenotje een eigen mentor. De mentor is één van de drie vaste pedagogisch medewerkers van de groep van het kind. De mentor let specifiek op de ontwikkeling en het welbevinden van jullie kind en is het eerste aanspreekpunt voor ouders. Andersom is het ook de mentor die ouders informeert bij bijzonderheden. De mentor bespreekt de ontwikkelingen van het kind tijdens de oudergesprekken aan de hand van observaties en haar ervaringen op de groep. Uiteraard zijn de andere juffen van de groep nog steeds nauw betrokken bij het welzijn en de ontwikkeling van het kind op de groep en nemen zij deel aan het maandelijkse overleg waarin ook hun visie en expertise naar voren zal komen.

De mentor wordt toegewezen aan de hand van een aantal kaders binnen ons pedagogisch beleid.

- Om de ontwikkeling van het kind te volgen, moet de mentor het kind écht kennen. De mentor is direct betrokken bij de opvang en ontwikkeling van het kind. Eén van de randvoorwaarden is daarom dat de mentor het kind ook daadwerkelijk meemaakt en ziet op de groep. Doorgaans is de pedagogisch medewerker die het kind het meest ziet, ook de mentor van het kind. Door het volgen van de ontwikkeling van het kind sluiten pedagogisch medewerkers aan op de individuele behoeften van een kind. Tevens kan er door overleg met ouders worden afgestemd hoe aan wensen en behoeften van het kind tegemoet kan worden gekomen.
- De mentor is dezelfde persoon die het intakegesprek voert met ouders. Tijdens de intake zal de pedagogisch medewerker uitleggen dat zij de mentor is voor het

kind en de ouder. En daarbij ook gelijk het aanspreekpunt is voor de ontwikkeling van het kind. Blijkt het dat het mentorschap beter aansluit bij een andere pedagogische medewerker van de groep zal dit besproken worden met de leidinggevende. Indien het kind niet aanwezig is tijdens het intakegesprek zal de mentor tijdens het wen dagdeel uitleggen aan het kind dat zij de mentor is.

- De mentor nodigt de ouders twee keer per jaar uit voor een gesprek, waarin op verschillende gebieden wordt besproken hoe het met het kind gaat. Mochten de mentor of ouders een extra gesprek willen, kan dit worden aangegeven en zal er tussentijds nog een gespreksmoment plaatsvinden.

De combinatie van ontwikkelingsgericht werken en de inzet van een mentor maakt dat belangrijke stappen in de ontwikkeling en mogelijke achterstanden, worden gevolgd en indien nodig tijdig gesignaleerd. Mocht dit het geval zijn, kan het voorkomen dat er een mentor wordt aangewezen met een bepaalde expertise of een opleiding die een betere begeleiding in dit specifieke geval kan waarborgen. Dit kan een afweging zijn in het kiezen van de mentor. In dit geval zal er een overdracht plaatsvinden tussen beide mentoren. Dit is ook het geval als het kindje van groep verandert of naar school gaat. Wanneer ouders deze overdracht willen inzien of bezwaar hebben tegen een overdracht naar de basisschool, kan dit schriftelijk worden aangegeven bij de mentor van het kind. (Zie Protocol: Mentorschappen, Formulieren: Bezwaar overdracht school)

3.6.3. Samenwerking met school en de doorgaande leerlijn

Om een kind als het vier jaar wordt zo soepel mogelijk door te laten stromen naar het basisonderwijs, is het belangrijk dat de gegevens over zijn behoeften en ontwikkeling goed worden overgedragen. Hiervoor vult de mentor het overdrachtsformulier 'kinderopvang naar basisschool' in. Het is een schriftelijke overdracht waarna, indien gewenst, een warme overdracht plaats kan vinden.

Er is een nauwe samenwerking tussen Siemenotje en CBS De Regenboog. Dit houdt in dat er regelmatig, maar zeker eenmaal per jaar (in januari of juni), contact is tussen de directie van Siemenotje en directeur/IB'er van CBS De Regenboog. Tijdens deze gesprekken wordt de procedure kinderopvang naar basisonderwijs geëvalueerd en zo nodig verbeterd.

Ook zijn we aangesloten bij de gemeentelijke VE werkgroep, waarmee we o.a. samen het bovengenoemde overdrachtsformulier en de procedure ontwikkeld hebben. Deze wordt gebruikt door de hele Hoeksche Waard en draagt bij aan de doorlopende leerlijn.

Met de kinderen plannen we twee keer per jaar een uitstapje naar de basisschool, de kinderen mogen dan een kijkje nemen in de kleuterklas en doen mee aan een kleine activiteit. De doorgaande lijn wordt meteen zichtbaar voor de kinderen, omdat pop Pom Pom een prominente plek in de klas heeft. Deze pop hoort bij het vervolg op ons VVE programma Uk & Puk.

Door de Corona maatregelen hebben de uitstapjes naar de basisschool al geruime tijd niet plaatsgevonden. Zodra de maatregelen weer versoepelen/verdwijnen wordt er in samenwerking met school gekeken hoe en wanneer we deze uitstapjes weer oppakken.

(Zie protocol Formulieren hoofdstuk: Overdracht onderwijs & Personeel en organisatie hoofdstuk: Procedure overdracht kinderopvang naar basisonderwijs)

3.7 Opvoedingsondersteuning

Siemenotje wil graag meer betekenen voor ouders dan alleen een oppasfunctie. Siemenotje biedt de pedagogisch medewerkers een veilige omgeving om zich zowel persoonlijk als werkinhoudelijk te kunnen ontwikkelen. De pedagogisch medewerkers

kunnen richting ouders steeds meer een vraagbaak zijn en kunnen adviseren over structuur, ritme, voeding en gedrag van kinderen.

Zijn er complexere opvoedingsvraagstukken dan wordt het vraagstuk behandeld door de orthopedagoog (directeur) en kan er door ouders gebruik worden gemaakt van opvoedingsondersteuning in de breedste zin van het woord. In welke vorm dit plaatsvindt wordt in overleg afgesproken tussen ouders en orthopedagoog. Indien deze begeleiding niet voldoende blijkt te zijn, zal er worden gekeken naar externe passende instanties voor verdere ondersteuning.

3.8 Doorverwijzen van ouders naar passende instanties

Pedagogisch medewerkers bespreken in de kindbespreking alle bijzonderheden rondom kinderen. Een doorverwijzing naar een formele instantie wordt altijd eerst besproken in de kindbespreking. De leidinggevende is de link voor de doorverwijzing van ouders.

Wat minder formele instanties, zoals een logopediste of fysiotherapeute zijn vrij aan de leidsters om zelf te communiceren naar ouders. Dit gebeurt ook altijd met afstemming in de kindbespreking en op basis van contacten die Siemenotje heeft opgedaan in de loop van de jaren.

H4 - Praktische zaken op het KDV

Hoe de zaken binnen Siemenotje zijn geregeld, wat er op een dag zoal gebeurt en welke regels en afspraken gelden, komt in de volgende onderwerpen aan bod.

4.1 Openingstijden

De peutergroep van Siemenotje is tijdens schoolweken op maandag t/m vrijdag geopend en tijdens de reguliere schoolvakanties standaard gesloten. De peutergroep start om 8.30 uur, waarbij er een inloop is van 8.30 uur tot 8.45 uur en eindigt om 12.30 uur, waarbij er een uitloop is van 12.15 uur tot 12.30 uur.

Kinderen met een VVE indicatie komen 4 keer per week naar de peutergroep en krijgen daardoor 16 uren per week voorschoolse educatie.

4.2 (Pedagogisch) Medewerkers

De peutergroep werkt met 3 vaste gezichten per groep. Hoe graag wij dit ook continue zouden willen bieden, dit is in de praktijk niet altijd haalbaar. Tijdens ziektes en verlof zal de groep begeleid worden door een vaste pedagogisch medewerker in samenwerking met een andere pedagogisch medewerker die al bekend is bij Siemenotje. Dit kan een juf van een andere groep zijn of één van de vaste invallers waar wij mee werken, om het aantal verschillende juffen per groep tot een minimum te beperken.

De pedagogisch medewerkers op de peutergroep zijn VVE gecertificeerd, voldoen aan de 3F taaleis en zijn eventueel uitgebreid in kennis voor de methode Uk & Puk. Waarvan 1 pedagogisch medewerker, samen met de directie, de borging en kwaliteitsbewaking monitort. Dit overleg vindt 1 keer in de 6 weken plaats.

Minimaal 2x per jaar krijgen de pedagogisch medewerkers na/bijscholing en coaching, waarbij de kwaliteit van het activiteitenaanbod centraal staat en het werken met en begeleiden van VVE geïndiceerde kinderen. Deze scholing wordt o.a. aangeboden door Werkend leren en CED-groep en bestaat uit online theorie, klassikale sessies, samen en van elkaar leren, korte toetsmomenten en het actief toepassen in de praktijk van de

geleerde kennis. Er wordt tijdens deze momenten gewerkt aan verschillende modules zoals; ontwikkelingsstimulering, observeren, ouderbetrokkenheid en het verdiepen in het werken met VVE programma's.

Coaching wordt ook aangeboden door onze pedagogisch coaches aan huis (Laura Groen of Kim vd Putte). De coachings onderwerpen gaan in overleg en zijn altijd VVE inhoudelijke onderwerpen zoals bijvoorbeeld de introductie van ons kindvolgsysteem "XiWat" maar ook onderwerpen die aan bod komen tijdens de kindbespreking worden nader toegelicht. Meer informatie over borging en kwaliteitsbewaking is terug te vinden in het VVE opleidingsplan op de protocollen link.

Tevens wordt er tijdens de functioneringsgesprekken stilgestaan bij het werken met Uk & Puk.

4.2.1 Dagronden/ 3-uursregeling

Gezien de korte ochtenden op de peutergroep wijken wij tijdens het ochtendprogramma niet af van de wettelijke vereiste leidster-kind ratio.

Er wordt bijgehouden hoe laat ieder kind binnenkomt en weer wordt opgehaald.

4.2.2 Achterwacht

Onze peutergroep zit in het pand van KDV Siemenotje. Hierdoor kan er snel een achterwacht paraat staan. Het kind- leidster ratio en het beschikbaar zijn van een achterwacht zijn conform het convenant kwaliteit kinderopvang.

Tijdens het breng- en kringmoment zijn de kinderen in het pand van de Tienvoet. Dit is vlakbij BSO buitenspel en KDV Siemenotje. hierdoor kan er gebeld worden voor achterwacht en zal deze binnen enkele minuten aanwezig zijn.

4.2.3 Vier- ogen principe

Het doel van het vier- ogen principe is dat er veilig toezicht is op de kinderen. Het houdt in dat er altijd iemand moet kunnen meekijken of moet kunnen meeluisteren. Bij de invulling van het vier- ogen principe wordt rekening gehouden met de voorspelbaarheid, mogelijkheid en frequentie waarin een medewerker alleen op de groep is. Maatregelen hiervoor zijn het bevorderen van een open werkklimaat (aanspreekcultuur). En er zijn in de groepsruimte ook meerdere grote ramen, waardoor er altijd iemand mee/ naar binnen kan kijken.

Voor de peutergroep geldt dat er een aantal momenten zijn waarop de pedagogisch medewerker zonder een directe collega werkt. Bijvoorbeeld bij een toilet- of verschoonmoment. De huishoudelijk medewerkers lopen een aantal keer per ochtend de ruimtes binnen om hun (schoonmaak)taken uit te voeren. Daarnaast wordt de voorraad aangevuld en boodschappen ingeruimd. Deze momenten zijn random en daardoor onvoorspelbaar.

Ook het kantoorpersoneel komt onaangekondigd langs voor overleg of dingen af te geven.

Als er een toilet- of verschoonmoment plaatsvindt, blijft de deur van de groep open. Op deze manier kan er contact gehouden worden tussen de medewerkers, zijn ze op gehoorafstand en blijft het laagdrempelig om bij elkaar naar binnen te lopen.

Ongeacht het ratio wordt er met twee pedagogisch medewerkers gewerkt op de groep. Dus ook als er wettelijk eigenlijk maar één medewerker vereist is, zullen er twee medewerkers op de groep werken om het vier- ogen principe te waarborgen.

4.2.4 Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. In het beleid moet daarom worden beschreven hoe het risico op grensoverschrijdend gedrag door zowel aanwezige volwassenen als kinderen zo veel als mogelijk wordt beperkt. Het gaat om het risico op grensoverschrijdend gedrag door beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiaires, vrijwilligers, overige aanwezige volwassenen en kinderen. Onder grensoverschrijdend gedrag vallen zowel seksuele, fysieke als psychische grensoverschrijdingen. Het ziet bijvoorbeeld ook toe op pestgedrag van kinderen onderling.

We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

- De Meldcode Huishoudelijk Geweld en Kindermishandeling wordt nageleefd.
- In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is, en wat gepast en ongepast gedrag is.
- Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat ze als niet prettig ervaren.
- We willen kinderen leren dat de eigen persoonlijke grenzen gerespecteerd moeten worden door de ander en willen hen helpen om dit op een juiste manier aan te geven wanneer zij dit ervaren.

De volgende maatregelen worden genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG).
- Deze VOG staat onder een continue screening vanuit de overheid.
- We werken met het vier- ogen principe
- Medewerkers kennen het vier- ogen principe
- Het vier- ogen principe wordt nageleefd door alle medewerkers binnen het KDV.
- Medewerkers spreken elkaar aan als ze merken dat het vier- ogen principe niet goed wordt nageleefd.
- Medewerkers kennen de afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind grensoverschrijdend gedrag vertoont jegens een ander kind.
- Er is een protocol Meldcode Huiselijk Geweld dat ingezet wordt bij een vermoeden van kindermishandeling.
- Medewerkers kennen de Meldcode en passen hem toe bij een vermoeden van kindermishandeling.
- De aandachtsfunctionaris voor de meldcode is de leidinggevende Kim van de Putte.

4.3. Op de groep

4.3.1. Groepsgrootte en groepsindeling

Bij de peutergroep is de grootte van de groep maximaal 14 kinderen met 2 leidsters. De peutergroep is een horizontale groep met kinderen van 2-4 jaar.

4.3.2. De groepsvorm

Deze groep heeft een meer educatieve vorm dan de peutergroepen op het reguliere KDV en onderscheidt zich door gebruik te maken de VVE methode Uk & Puk.

Peuters spelen het liefst de hele dag. Prima natuurlijk, want spelen stimuleert de ontwikkeling. De pop Puk is daarin een leuk en leerzaam speelkameraadje maar wordt ook gebruikt tijdens vaste momenten in het dagritme. Het programma Uk & Puk heeft verschillende thema's die aansluiten bij de belevingswereld van de kinderen zoals; Regen, Dit ben ik, Knuffels, Hoera een baby!, Eet smakelijk en nog veel meer. Voor peuters die bijna naar school gaan is er een extra thema: "Ik ben bijna 4!" Hierin wordt de peuter voorbereid op de overgang van peutergroep naar het basisonderwijs. De thema's worden gezamenlijk geïntroduceerd en een aantal weken lang worden de activiteiten, inrichting van de groep en het spelmateriaal hierop aangepast. Het ontdekkend leren staat hierbij centraal. Er wordt veel over het thema gesproken, we zingen liedjes, we lezen voor uit prentenboeken, bieden activiteiten aan of verrijken het spel van de kinderen. Hierdoor worden de kinderen gestimuleerd in de cognitieve-, taalontwikkeling en geprikkeld in wat aansluit bij hun leeftijd en behoefte. Ook is er aandacht voor beginnend rekenen door veel en vaak te tellen met de kinderen, bijvoorbeeld tijdens het uitdelen van de bekers en cijfers aan te bieden in de vorm van spelmateriaal. Het vaste buitenspel moment in het dagritme biedt kansen voor de bevordering van de lichamelijke ontwikkeling.

De kinderen leren kringgesprekken te voeren en krijgen de voorbereiding voor de volgende stap, de basisschool, dit stimuleert tevens de sociaal communicatieve vaardigheden.

4.3.3. Gebruik van andere ruimtes

Op deze locatie bevinden zich meerdere ruimtes in het pand. Siemenotje kan gebruik maken van deze ruimtes in het bijzijn van een pedagogisch medewerker. Deze ruimtes kunnen gebruikt worden bij specifieke activiteiten of rustmomentjes. Deze ruimtes zijn, net als de groepsruimte, gecontroleerd door middel van risico inventarisaties.

4.3.4. Activiteiten op andere locaties

De peutergroep heeft zich ingezet om een actief en afwisselend activiteitenaanbod te ontwikkelen. Sommige activiteiten kunnen zich buiten het terrein van Siemenotje afspelen. Hiervoor wordt altijd toestemming gevraagd aan ouders en wordt Protocol Veiligheid; Hoofdstuk Uitstapjes gehanteerd.

Tijdens een uitstapje wordt er voor de volgende begeleiding gezorgd:

- Binnen Heinenoord → wettelijk Kind-leidster ratio van kracht
- Buiten Heinenoord → 1 pedagogisch medewerker op 8 kinderen (nooit alleen)

! Zorg er ten alle tijde voor dat je met een goed gevoel op pad gaat, kijk hierbij goed naar de kind samenstelling.

! Bij een uitstapje buiten Heinenoord kan er, mits er binnen het wettelijke kind- leidster ratio wordt gebleven, een huishoudelijk medewerker als tweede volwassene ondersteunen.

4.4. Dagindeling

De peutergroep werkt met een vaste dagindeling. Deze dient als leidraad en is bedoeld om de kinderen en de pedagogisch medewerkers regelmaat en structuur te bieden. Het vaste schema zorgt ervoor dat kinderen op tijd eten en drinken en er voldoende

gelegenheid overblijft tot vrij spel en (groeps-) activiteiten. Tijdens de vaste momenten op de dag blijven de pedagogisch medewerkers inspelen op betekenisvolle momenten en zien kansen om bij te dragen in de ontwikkeling van de kinderen op de verschillende ontwikkelingsgebieden.

(Zie Protocol Kind en Ouder; Hoofdstuk Dagritme/ Dagindeling Peutergroep)

- 8.30-8.45 uur. De peuters arriveren op de peutergroep, worden begroet en gezien door de pedagogisch medewerker. De bakken voor de kinderen hangen zo laag mogelijk zodat de peuters gestimuleerd worden in het zelfstandig opbergen van de jassen en tassen. De peuters kunnen nog even samen met papa en/of mama spelen. Er staan activiteiten klaar of ze pakken zelfstandig iets uit de kast. We zwaaien met de peuters de papa's en de mama's uit. We ronden de activiteit af waar de kinderen mee bezig waren. *(i.v.m. de huidige Corona regels zijn de breng- en haalmomenten kort en mogen de ouders niet op de groep blijven maar zwaaien we samen met de kinderen de ouders meteen uit.)*
- 9.00-9.15 uur. We starten de ochtend in de kring met Puk. De peuters worden welkom geheten door middel van een lied en ze krijgen allemaal de kans om kort iets te vertellen of te laten zien. Door middel van de dagritme kaarten worden de kinderen voorbereid op wat er die ochtend gedaan wordt, dit biedt veiligheid en er is ruimte om de sociaal communicatieve vaardigheden te stimuleren.
- 9.15-10.00 uur. Vrij spel, de kinderen mogen zelf kiezen waar ze mee spelen. De pedagogisch medewerker maakt het fruit klaar aan tafel en zet thee of fruitwater klaar. Als de kinderen willen mogen ze hierbij helpen. de pedagogisch medewerker speelt in op persoonlijke en sociale competenties. Tijdens het vrij spel krijgen de VE kinderen in tweetallen een 10-minuten VE activiteit aangeboden. Er wordt gezamenlijk opgeruimd.
- 10.00-10.15 uur. Verschoon- en plasmoment met betekenisvolle aandacht voor het individuele kind en de persoonlijke verzorging.
- 10.15-10.45 uur. Een fruitmoment met wat te drinken aan tafel. Het dagritme wordt herhaald. Ook tellen we samen de aanwezige kinderen en het aantal bekers. We spelen spelenderwijs in op de beginnende gecijferdheid. De taalontwikkeling wordt gestimuleerd door het

	bespreken van het weer, samen liedjes te zingen en/of een boekje voor te lezen.
10.45-11.15 uur:	Een Uk & Puk activiteit volgens thema, dit kan in een grote groep of de groep wordt gesplitst in kleinere groepjes.
11.15-12.00 uur:	Buiten spelen of, bij slecht weer, in de hal. Hierbij wordt extra aandacht besteed aan de lichamelijke ontwikkeling. Wanneer tijdens de thema activiteit gebleken is dat er een peuter wat extra begeleiding nodig heeft, is er nu tijd voor een 1 op 1 moment/herhaling.
12.00-12.15 uur:	Afsluiting van de ochtend met Puk in de kring. We lezen het themaboekje, zingen liedjes, spreken we dag na of sluiten gezamenlijk het thema af.
12.15-12.30 uur:	Uitloop van de ochtend. De kinderen worden opgehaald en er is tijd voor een overdracht. De kinderen lezen zelfstandig een boekje of maken een puzzel aan tafel.
12.30 - 12.50 uur:	Warme maaltijd voor de kinderen die de middag meedraaien op het KDV. De pm'er heeft tijdens alle eetmomenten een actieve rol in het overbrengen van waarden en normen.

De genoemde tijden zijn een leidraad en kunnen per dag afwijken, hierbij wordt gekeken naar de dag en de geplande activiteiten. Denk hierbij aan de gym of een viering.

4.5 Spelmateriaal en activiteiten

Kinderen leren van elkaar, zij stimuleren elkaar om vaardigheden te ontwikkelen. Siemenotje richt zich ook op sociaal culturele en educatieve activiteiten waarbij het kind op een avontuurlijke manier de wereld kan ontdekken en zich kan ontwikkelen. De pedagogisch medewerkers verzorgen een uitdagend spelaanbod om kinderen te stimuleren en hun interesse te wekken.

Speelhoeken sluiten aan bij wat kinderen leuk en interessant vinden en zijn dus flexibel te gebruiken. Aan tafel wordt gegeten, kan er een puzzel gemaakt worden, geknutseld of een spelletje gedaan. In diverse kasten op de groep bevindt zich spelmateriaal, waarbij duidelijk is voor de kinderen welke materiaal vrij is om te pakken en waar eerst naar gevraagd hoort te worden.

4.5.1 Bewegen en spel

Siemenotje zet zich in voor een uitgebreid activiteiten aanbod op het gebied van bewegen, dans en spel. Niet alleen omdat kinderen met lichamelijke inspanning uiting kunnen geven aan hun emoties, maar ook omdat dit goed is voor de gezondheid en fysieke gesteldheid. Er staat een bak met verkleedkleren en muziekinstrumenten. Ook buiten op de afgesloten speelplaats zijn er veel mogelijkheden met ondersteunende materialen voor het stimuleren van bewegen en spel.

4.5.2 Natuur

De peutergroep wil kinderen laten ontdekken. Erop uit gaan in de natuur is een belangrijk onderdeel van de activiteiten om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren.

4.6 Voedingsbeleid

Op de peutergroep hanteren wij een gezond voedingsbeleid. Dat betekent dat wij zoveel mogelijk met natuurlijke suikers werken, geen snoep geven en bewust kijken naar wat wij aanbieden.

Als tussendoortje hebben we veel variatie in vers fruit, rauwkost of een ander gezond tussendoortje. Denk hierbij o.a. aan een volkoren soepstengel of rozijntjes.

Wij houden, waar mogelijk, rekening met de wensen van de ouder(s) en natuurlijk met allergieën of dieet van kinderen.

(Zie Protocol Kind en Ouder; Hoofdstuk Voeding en Gezond snoepen en Bijlage 2: Voeding keuzelijst)

4.7 Wenbeleid en afscheid

Voor het wennen en het afscheid, nemen we de nodige tijd. Op die manier kan niet alleen het individuele kind, maar ook de groep worden voorbereid. Dit geeft de kinderen duidelijkheid en daarmee een gevoel van veiligheid. Tevens stimuleren we hiermee het groepsproces doordat de kinderen bij elkaar betrokken worden. Voor het welbevinden en de ontwikkeling van het kind en de groep is het van belang goed en snel te wennen.

(Zie Protocol Kind en Ouder; Hoofdstuk Plaatsing)

4.7.1 Wennen op de groep

Als er een kind nieuw begint mag het altijd eerst, voorafgaand aan de officiële plaatsingsdatum, een tot twee keer een ochtend komen wennen, wel met inachtneming van de kind- leidsterratio en de maximale groepsgrootte. In overleg met ouders worden de wendata afgesproken en vastgelegd. Er kan per keer 1 kindje komen wennen op een gewone dag.

Twee maanden na de start, vindt er een evaluatiegesprek plaats met de mentor van het kind en de betreffende ouder(s). Ouders kunnen hun vragen stellen en Siemenotje wil weten hoe de ouder het wennen en de start ervaren hebben en kan vragen om tips ter verbetering van het wenbeleid, overdracht en verzorging. Daarna vindt er twee keer per jaar een oudergesprek plaats.

4.7.2 Pedagogisch handelen tijdens de wenperiode

Het doel van wennen is dat het kind zich veilig voelt in de nieuwe situatie en zich vrij gaat voelen om zich bij de groep te voegen en te spelen. Naast de tijd die het kind nodig heeft op de groep, is het begeleiden van de nieuwe situatie van belang. Concreet betekent dit dat:

- De andere kinderen op de hoogte gebracht zijn van de komst van het nieuwe kind.
- Het kind wordt voorgesteld in de groep en de andere kinderen die dat kunnen en willen, aan het kind mogen vertellen wie zij zijn.
- De pedagogisch medewerkers tijdens de wenperiode continu contact houden met het kind. Zo zitten wij naast of dichtbij het kind dat aan het wennen is en zorgen we voor oogcontact en positieve, bemoedigende woorden.

4.8 Incidenteel en structureel afnemen van extra dagen

Als ouder(s) incidenteel een extra dag willen afnemen (buiten de vaste contracturen, dan is dit mogelijk op de eigen groep als het kindaantal dat toelaat. Als het afnemen van een extra dag structureel wordt zal hierbij rekening gehouden worden met kindaantal. Het ruilen van een afwezige dag is niet mogelijk bij de peutergroep.

(Zie Protocol Kind en Ouder; Hoofdstuk Soorten, ruilen en extra opvang)

(Zie Protocol Personeel en Organisatie; Hoofdstuk Konnect)

4.9 Ondersteuning van het huishoudelijk team

Siemenotje heeft een huishoudelijk team met gevarieerde taken. Daarnaast bieden de huishoudelijk medewerkers ook ondersteuning aan de pedagogisch medewerkers.

4.9.1 Schoonmaak/aftekenlijsten

Het lokaal wordt schoongemaakt volgens een schoonmaakrooster. Hierbij wordt gekeken naar de mate van vervuiling en het contact van de kinderen met de materialen. Ieder onderdeel wat schoongemaakt is wordt afzonderlijk benoemd in een schoonmaakrooster en hier ook op afgetekend als het is gedaan. Dit rooster wordt na afloop van de maand in gescand en opgeslagen.

(Zie Protocol Hygiëne, hoofdstuk Schoonmaken)

(Zie Schoonmaakrooster)

4.9.2 Was

De huishoudelijk medewerkers zijn verantwoordelijk voor het wassen en drogen van alle was, zoals keukenninnen, maar ook stoffen speelgoed en verkleedkleden worden volgens rooster gewassen en gedroogd.

(Zie Protocol Hygiëne, hoofdstuk Textiel)

4.9.3 Bestellingen

De huishoudelijk medewerkers verzorgen de bestellingen van producten en zij inventariseren, bestellen verwerken en markeren alle voeding.

(Zie Protocol Hygiëne, hoofdstuk Voeding)

4.9.4 Buitenterrein

Het buitenterrein wordt verzorgd door de huishoudelijk medewerkers. Hieronder valt het vegen en schoonhouden van het plein maar ook de hekcontrole.

(Zie Protocol Veiligheid, hoofdstuk Onderhoud / Logboek)

4.10 Huisregels

Op Siemenotje hebben wij een aantal huisregels waar wij mee werken. De pedagogische medewerkers zijn op de hoogte van de volgende huisregels:

- Muziek: Wij gebruiken geen muziek tijdens de eetmomenten. Bij gerichte activiteiten kan muziek als aanvulling worden gebruikt. Bij binnenkomst van kinderen en ouders en tijdens het brengen/ ophalen wordt er alleen gebruik gemaakt van muziek wanneer deze zacht staat en er rustige muziek te horen is om de sfeer te bevorderen.
- CD/Spotify gebruik: wij draaien alleen kindvriendelijke en leeftijdsgebonden muziek.
- Speelgoed van thuis: De voorkeur heeft dat kinderen geen speelgoed meenemen van huis. Uitzonderingen zijn bv nieuw speelgoed na een verjaardag of thema-gebonden speelgoed. Het speelgoed gaat zo snel mogelijk in het persoonlijke bakje van het kind.
- Film of internet: er wordt geen film of internet gekeken, tenzij het binnen een thema afgesproken is met de leidinggevende.

4.11 Vervoer

Alle kinderen die meegaan naar een activiteit buiten het terrein van Siemenotje worden vervoerd volgens de wettelijke richtlijnen van het verkeer. Bij de intake vragen de

pedagogisch medewerkers hiervoor toestemming aan de ouders. Indien gewenst kunnen ouders per uitje een formulier “Eenmalige toestemming uitstapjes” hiervoor tekenen. Siemenotje heeft voor de auto’s van medewerkers een passende verzekering afgesloten en heeft beschikking over een aantal autostoeltjes en zitverhogers. Kinderen zullen niet zonder medewerkers van Siemenotje vervoerd worden door hulpouders. Siemenotje beschikt zelf over een bedrijfsauto waar 7 personen in kunnen. De voorkeur heeft dat deze in eerste instantie gebruikt wordt.

H5 - Gezondheid, veiligheid en omgeving

5.1 Een actueel Beleid Veiligheid en Gezondheid

In het beleid Veiligheid en Gezondheid worden de grote risico’s onderkend en daarvoor worden adequate maatregelen getroffen. Daarnaast wordt beschreven hoe kinderen geleerd wordt om te gaan met kleine risico’s. Het beleid en het daarbij behorende plan van aanpak is ontwikkeld samen met de pedagogisch medewerkers. Het beleid en plan van aanpak worden actueel gehouden door periodieke evaluatie en na gebeurtenissen die daartoe aanleiding geven (zoals een verbouwing, een ongeval, nieuwe inzichten e.d.). Het Beleid Veiligheid en gezondheid is inzichtelijk via de website van Siemenotje. Daarnaast is het voor ouders en vrijwilligers opvraagbaar bij de directeur. Dit wordt tijdens het intakegesprek gecommuniceerd naar ouders. Stagiaires, beroepskrachten in opleiding en nieuwe medewerkers krijgen bij indiensttreding een welkomstmail toegestuurd met daarin inloggegevens van de interne protocollenlink. Hier zijn naast alle protocollen ook verschillende beleidsstukken inzichtelijk.

5.2 Gebouw en buitenruimte

De peutergroep is gevestigd aan Tienvoet 2 te Heinenoord. De peutergroep maakt gebruik van een ruimte in het complex, waar er een groep is gerealiseerd. Daarnaast wordt er gebruik gemaakt van de vele faciliteiten die in het complex geboden worden. De indeling, de inrichting binnen en de ruimte en mogelijkheden van bijvoorbeeld de sportzaal of activiteitenruimte zijn o.a. afgestemd op het opvangen van schoolgaande kinderen. Er is een buitenterrein dat is afgesloten door middel van een hek. De groepsruimte nodigt uit tot zowel spel als ontspanning. Het heeft als doel de zelfstandigheid van kinderen te vergroten. Er wordt bewegingsvrijheid en uitdaging geboden, maar er is ook de mogelijkheid om tot rust te komen.

5.3 Speelomgeving

Siemenotje wil er graag voor zorgen dat de speelomgeving van de kinderen wat betreft accommodatie, inrichting, materialen en hygiëne veilig en gezond zijn.

Op de locatie van de peutergroep:

- beschikken kinderen over voldoende speel- en werkruimte binnen en buiten;
- wordt er jaarlijks geoefend volgens het ontruimingsplan;

5.4 Risico-inventarisatie op Veiligheid en gezondheid

Bij het exploiteren van elke vorm van kinderopvang zijn bepaalde eisen opgesteld over veiligheid en gezondheid. De brandweer en GGD controleren mede of wij de voorschriften naleven.

Zowel de ruimtes binnen als buiten voldoen aan de veiligheidseisen. Elk jaar voert Siemenotje een risico-inventarisatie uit op het gebied van veiligheid en gezondheid van

de locatie en alle ruimten waar we gebruik van maken. De medewerkers zijn op de hoogte van de risico's en de aanpak daarvan en handelen conform het plan van aanpak. Door te werken met protocollen, afspraken en duidelijke instructies, werken wij eenduidig en bieden we een zo veilig mogelijke opvang. Daarbij registreren wij alle 'ongevallen', dus ook de kleine ongevallen. Naar aanleiding van een (klein) ongeval maken we afspraken om een ongeval in de toekomst te voorkomen en zo onze veilige opvang te optimaliseren. Deze inventarisatie en bijbehorende protocollen / documenten zijn in te zien bij de leidinggevende.

5.5 Voedselveiligheid

Ingekochte producten worden gecontroleerd op de houdbaarheid en mogen niet over datum zijn. De houdbaarheidsdatum van producten wordt voor opening van het product gecontroleerd. Ieder product wordt bij openen gecodeerd met de datum van opening.

5.6 EHBO en BHV

Om de veiligheid van de kinderen zo goed mogelijk te waarborgen heeft Siemenotje als richtlijn dat iedere pedagogisch medewerker op de groep in het bezit is van een landelijk erkend EHBO certificaat. Siemenotje werkt samen met het Oranje Kruis om deze scholing voor haar personeel te realiseren. Ook wordt deze cursus structureel herhaald, zodat de kennis van de medewerkers actueel blijft en zij weten hoe zij moeten handelen in crisissituaties. Hetzelfde geldt voor de bedrijfshulpverlening. Iedere werknemer binnen Siemenotje is in het bezit van een erkend BHV-certificaat. Deze kennis wordt door middel van de jaarlijkse herhalingscursus actueel gehouden.

Gedurende de openingstijden is er altijd één aangewezen persoon (de Stip) die de leiding heeft bij calamiteiten (Zie Protocol Veiligheid; Hoofdstuk Ontruiming/ BHV/ Brandoefening).

5.7 Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling

Signalering van kindermishandeling is uiterst lastig en zorgvuldigheid is hierbij dan ook een vereiste. Wanneer er sprake is van duidelijke aanwijzingen voor mishandeling of verwaarlozing worden deze vermoedens met de leidinggevende besproken. Bij vermoeden van kindermishandeling volgen wij de Meldcode Huiselijk geweld. Indien de vermoedens concreet zijn, neemt de leidinggevende contact op met Veilig Thuis (voorheen; Algemeen Meldpunt Kindermishandeling). De wet op de jeugdzorg geeft de leidinggevende, in geval van een vermoeden van kindermishandeling, een meldplicht. Voor deze melding is geen toestemming nodig vanuit de ouder(s) van het kind. (Zie Protocol Kind en Ouder; Hoofdstuk Meldcode Huiselijk Geweld)

De aandachtsfunctionaris van de Meldcode is Mitchell Schouten.

H6 - Gevoelige onderwerpen

6.1 Taalgebruik

Op Siemenotje communiceren wij met de kinderen in het Nederlands. Er mag van pedagogisch medewerkers verwacht worden dat zij correct Nederlands spreken. Als een kind bijvoorbeeld zegt: "Hij is groter als hem", reageren wij erop door te zeggen: "Oh, is hij groter dan jij?" Wij corrigeren op een natuurlijke manier de taal. Tijdens diverse activiteiten wordt aandacht gegeven aan taalontwikkeling. Door veel en goed met de

kinderen te praten, te zingen en door voor te lezen, wordt de taalontwikkeling gestimuleerd. Ook door het geven van uitleg en door samen te spelen en te zingen, wordt de taalontwikkeling ondersteund.

Zowel de kinderen als de pedagogisch medewerkers schelden en schreeuwen niet. Kinderen worden altijd aangesproken op taalgebruik dat anderen kan kwetsen of anderszins niet aan de algemeen geldende normen voldoet. We gebruiken de taal ook om normen en waarden door te geven. Zo leren wij kinderen om dingen op een prettige manier aan anderen te vragen: "Wil je dat even pakken?" i.p.v. "Pak dat". Wij zeggen 'alsjeblieft' en 'dank je wel'. Er wordt vriendelijk en netjes met elkaar gesproken en hierin hebben de pedagogisch medewerkers een voorbeeldfunctie.

6.2 Seksualiteit en intimiteit

Vanaf een paar maanden oud wordt een kind zich al bewust van het eigen lichaam. Het begint met het ontdekken van de handjes en de voetjes en wat je ermee kunt doen. Later komen ook andere lichaamsdelen aan bod. De verkenning van het eigen lichaam is natuurlijk heel onschuldig, maar het is wel belangrijk hoe we hiermee omgaan.

6.2.1 De seksuele ontwikkeling

De seksuele ontwikkeling bij kinderen kent verschillende fasen met de volgende kenmerken:

Kinderen van 0 –2 jaar:

- Worden egocentrisch geboren, alles draait om hen.
- Zij zijn gericht op lustbevrediging (drinken, slapen, eten en aandacht).
- Ontdekken hun eigen lichaam en kunnen dat als prettig ervaren.
- Worden graag geknuffeld.

Kinderen van 2 –4 jaar:

- Worden zich meer bewust van hun eigen lichaam.
- Ontdekken de geslachtsverschillen.
- Gaan spelenderwijs op ontdekking door bijv. te 'kijken' bij leeftijdsgenootjes.
- Hebben net als baby's veel behoefte aan lichamelijke contact.

Kinderen van 4 –8 jaar:

- Spelen soms spelletjes zoals 'vadertje en moedertje' of 'doktertje'.
- Mogelijk begin van schaamtegevoelens.
- Gaan soms vragen stellen over seks en voortplanting.

6.2.2 Intimiteit

Op Siemenotje wordt er veel geknuffeld en gestoeid met de kinderen. Kinderen zitten op schoot, worden gedragen en gaan naar het toilet waarbij meestal een van de pedagogisch medewerkers aanwezig is. Wij hebben afspraken om de kinderen en onszelf te beschermen tegen ongewenste intimiteiten. Op het moment dat een kind een van deze fysieke contactmomenten niet wil, doen wij het niet. Voor kinderen onderling geldt dat ook.

Als kinderen nieuwsgierig worden naar hun eigen lichaam of van dat van de andere kinderen en van ons, gaan wij daar zo normaal mogelijk mee om. Natuurlijk stellen wij grenzen om onszelf en de andere kinderen te beschermen tegen ongewenste intimiteiten.

Een paar voorbeelden:

- Kinderen mogen het zeggen als ze een aanraking niet fijn vinden.
- Kinderen mogen 'doktertje' spelen maar de kleren blijven aan.

- We kussen de kinderen op de wang en alleen dan, wanneer het initiatief vanuit het kind komt.
- Kinderen geven zelf aan hoe zij afscheid willen nemen als ze naar huis gaan, bijv. door een 'high five' of een knuffel te geven.
- Wij hebben besloten om de geslachtsdelen te benoemen. Voor het meisje gebruiken we 'tut' / 'plasser' en voor de jongen 'piemel' / 'plasser'. Als kinderen van huis uit een ander woord meekrijgen, geven wij aan dat dat ook kan, mits passend. Verder gebruiken we de woorden drukje/poep en plas.
- Als een kind aan het 'masturberen' is, bestraffen wij dat niet. We leiden het kind af door bijv. te zeggen dat dat iets is dat je beter kunt doen als je alleen bent of dat het iets is voor jezelf en niet iets voor in gezelschap.

Bij (seksueel) grensoverschrijdend gedrag speelt de leeftijd, welk gedrag en de manier waarop dit gedrag wordt geuit een rol. Afhankelijk hiervan start, volgens protocol, eventueel de 'Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling'.

6.2.3 Verkleeden

Als kinderen zich willen verkleeden, gebeurt dat altijd onder toezicht van ons. Bij het aantrekken van verkleedkleden wordt in ieder geval altijd het ondergoed aangehouden, ook i.v.m. de hygiëne. Omdat wij aansluiten bij de interesse en behoefte van de kinderen, kunnen jongens zich verkleeden als meisje (prinses) en lippenstift/nagellak opdoen en de meisjes mogen zich, als ze dat willen, verkleeden als ridder of piraat. Ook bij een bepaalde activiteit kan het voorkomen dat de kinderen zich omkleeden.

6.2.4 Zindelijkheid

Op Siemenotje hebben we ook te maken met kinderen die (bijna) zindelijk zijn. Maar ondanks dat kunnen er toch ongelukjes gebeuren. Kinderen worden op het moment van een ongelukje even apart genomen om schone kleding aan te doen. Tevens vinden we het belangrijk om de kinderen te zeggen dat het kan gebeuren en dat het niet erg is.

6.3 Pesten en ruzie

Kinderen tussen twee en vier jaar kijken naar elkaars gedrag. Ze zien hoe het ene kind iets van een ander gedaan probeert te krijgen. Zij merken ook dat bepaalde kinderen vaak en andere kinderen soms niet mogen meedoen met spelen. Al kijkend en handelend leren zij, met vallen en opstaan, hoe zij met anderen kunnen omgaan. Peuters kunnen rollen verdelen en daar hele verhalen bij bedenken. Zij leren ook steeds beter om hun spel af te stemmen op degenen met wie zij spelen. Peuters reageren dan vooral op het gedrag van de ander. Zij gaan ervan uit dat er een direct verband is tussen iets wat er gebeurt en de emoties die zij bij de ander kunnen zien: als er iets van je wordt afgepakt, word je boos en dat laat je merken. Peuters kunnen nog niet goed inschatten hoe hun eigen gedrag invloed kan hebben op andere kinderen. Kinderen gaan ook steeds beter beseffen dat eenzelfde gebeurtenis niet bij elk kind dezelfde emotie hoeft op te roepen. Goede voorbeelden en een verstandige aanpak door volwassenen, helpen kinderen bij het leren samendoen en samenleven. Kinderen leren het meeste van de oplossingen die ze zelf uitvinden. Dat geldt ook bij het oplossen van ruzies. Het is daarom niet verstandig om kinderruzies meteen te stoppen of de kinderen een kant-en-klare oplossing aan te bieden. Het helpt wel om kinderen steun te geven als zij er zelf niet uitkomen. Een voorstel om 'om de beurt' met de pop te spelen of om 'samen' met alle poppen te spelen, kan kinderen helpen bij het oplossen van hun ruzie om de pop. Ruzietjes tussen kinderen van deze leeftijd vallen niet onder het begrip pesten. Bij pesten zijn het steeds

dezelfde kinderen die het slachtoffer zijn. Wij vinden het belangrijk dat er op de groepen een sfeer wordt gecreëerd van openheid, vertrouwen en acceptatie. Wij doen dat op de volgende manier:

- We geven zelf het goede voorbeeld; dit is van groot belang voor een goede, open sfeer en voorkomt pestgedrag.
- Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar worden uitgesproken, waar kinderen gerespecteerd worden in hun eigenheid en waar agressief gedrag van kinderen en pedagogisch medewerkers niet wordt geaccepteerd.
- Wij geven bewust het kind en/of de groep als geheel een terecht complimentje.
- Wij laten kinderen elkaar helpen en geven complimenten als ze dat doen.

6.4 Kinderen en ziekte

Als ouders met een ziek kind sta je voor een dilemma. Breng ik mijn kind wel of niet naar Siemenotje of houd ik hem thuis? Voor ons staat het welbevinden van het kind voorop. Hierbij zijn de volgende vragen van belang:

- Voelt het kind zich niet lekker?
- Huilt het meer dan normaal?
- Kan het kind niet mee doen met de dagelijkse activiteiten?
- Heeft het meer aandacht nodig dan wij het op dat moment kunnen geven?

Als dit zo is, dan vinden wij het beter dat het kind wordt opgehaald. Koorts is niet altijd een goede graadmeter. Het kan gebeuren dat een kind verhoging heeft, maar zich verder wel lekker voelt. In dat geval zou het kind kunnen blijven. Terwijl een kind zonder koorts zich erg naar kan voelen en beter wel opgehaald kan worden. (Zie Protocol Kind en Ouder; Hoofdstuk Zieke Kinderen)

6.4.1 Wel of niet naar de peutergroep / eerder ophalen van de peutergroep?

Soms is het lastig om als ouders te bepalen of hun kind zich goed genoeg voelt om naar Siemenotje te gaan. Het kind was bijvoorbeeld de vorige dag niet zo lekker, maar de volgende morgen valt het wel weer mee. Bij twijfel kunnen ouders hun kind gewoon brengen, maar het is belangrijk dat wij goed ingelicht worden en dat we contact op kunnen nemen als het niet gaat.

Als wij merken dat een kind niet lekker is, bellen wij de ouders op en overleggen wij over de situatie. Soms is een kind zo ziek, dat het beter is als het zo snel mogelijk wordt opgehaald. Het kan echter ook zo zijn dat we met de ouders afspreken dat we het nog even aankijken of eventueel medicatie kunnen geven volgens ons medicatieprotocol (met ondertekende toestemming).

(Zie Protocol Kind en Ouder; Hoofdstuk Zieke Kinderen en Hoofdstuk Geneesmiddelenverstrekking)

6.4.2 Besmettingsgevaar

Als uw kind een besmettelijke ziekte of aandoening heeft, bijv. de waterpokken of een ontstoken oog, kan de rest van de groep worden besmet. Dit is vervelend, maar kan niet altijd worden voorkomen. Sommige ziektes zijn immers al besmettelijk voordat er symptomen optreden. In andere gevallen kunnen wij verspreiding voorkomen door een goede hygiëne. Wij adviseren de ouders te overleggen met ons over de te nemen maatregelen ter voorkoming van verdere besmettingen. Het kan voorkomen dat door Siemenotje wordt geadviseerd dat kinderen met bepaalde symptomen beter niet, of

onder bepaalde voorwaarden kunnen komen. Wij volgen hierin de richtlijnen van de GGD t.a.v. infectieziekten en hebben hiervoor een overzichtelijke tabel Ziekten informatie ontwikkeld.

(Zie Protocol Kind en Ouder; Hoofdstuk Zieke Kinderen en Ziekten informatie)

6.4.3 Medicijngebruik

Als uw kind (nog) medicijnen gebruikt als het naar Siemenotje komt en de pedagogisch medewerker moet dit geven, wordt er verwezen naar het formulier “Geneesmiddelen verstrekking”. Voor de gezondheid van uw kind is het van belang zorgvuldig om te gaan met het toedienen van medicijnen door de pedagogisch medewerkers. Zij vragen u dan ook om een duidelijke uitleg en om een formulier daarvoor in te vullen en te ondertekenen.

(Zie Protocol Kind en Ouder; Hoofdstuk Zieke Kinderen, Hoofdstuk Geneesmiddelenverstrekking en Bijlage 1: Medisch handelen en BIG)

6.5 Scheiden

Wanneer ouders gaan scheiden, gaan wij hier zo zorgvuldig mogelijk mee om. Er wordt rekening gehouden met het begripsvermogen van het kind en de kinderen in de groep. Wij kiezen geen partij en stellen het belang van het kind voorop. Siemenotje medewerkers volgen de wettelijk gemaakte afspraken, die gemaakt zijn rondom de betreffende situatie.

H7 - Kind en Ouder

7.1. Samen verantwoordelijk

Als kinderopvang speel je een grote rol in de opvoeding van een kind. We zijn dan ook samen met de ouders verantwoordelijk voor het welzijn van een kind. Daarom besteden we veel aandacht aan de uitwisseling van informatie over de ontwikkeling van het kind en de opvoedingsideeën van ouders. Dit begint al bij de eerste kennismakingsafpraak. Daarin geven we de visie en werkwijze van Siemenotje aan, zodat zij bewust voor Siemenotje kunnen kiezen. Daarnaast spelen vooral de pedagogisch medewerkers een grote rol. Zij hebben immers de directe verantwoordelijkheid voor de kinderen. Tijdens het intakegesprek kunnen de ouders aangeven wat zij belangrijk vinden in de omgang met en de opvoeding van hun kind. Samen met de pedagogisch medewerkers worden er indien nodig afspraken gemaakt. De pedagogisch medewerker kan aangeven hoe zij met de verschillende opvoedingssituaties omgaat. Daarnaast wordt er 2 maal per jaar een gesprek gehouden met de ouders over het welbevinden van het kind. Ook is het mogelijk dat de pedagogisch medewerkers of ouders tussendoor een evaluatiegesprek aanvragen.

7.2. Ouderbetrokkenheid

Wij vinden het erg belangrijk dat de ouders zich betrokken voelen. Wij realiseren ons dat wij als opvang een grote rol spelen in het mede opvoeden van de kinderen. Wij staan dan ook open voor ideeën en adviezen van de ouders. Daarom staat de deur altijd open en zijn ouders altijd vrij om binnen te lopen.

Vanuit het VVE programma Uk & Puk vragen wij de nodige ouderparticipatie. Ouders krijgen informatie via de nieuwsbrief over het thema en wat de onderdelen zijn. Er staat in welke liedjes er gezongen worden op de groep zodat zij ook thuis met hun kind de liedjes kunnen zingen. Ook staan er tips in over leuke activiteiten en boeken rondom het

thema. Zo kunnen ze thuis samen praten over het onderwerp. Dit draagt positief bij aan het leerproces van de Peuter.

Meer informatie over Puk & Ko en gratis materialen voor thuis vind je op: <https://www.zwijnsen.nl/lesmethoden/puk-ko>.

7.3. Respect en privacy

Om de opvoedingssituatie thuis en op het kinderdagverblijf zo optimaal mogelijk op elkaar af te stemmen, is het nodig dat de pedagogisch medewerkers op de hoogte zijn van de thuissituatie. Er wordt dan ook zorgvuldig omgegaan met die informatie. Wij hebben de privacy van ouders hoog in het vaandel staan en de pedagogisch medewerkers hebben en hanteren een geheimhoudingsplicht. Bovendien hebben zij ook te maken met de beroepscode kinderopvang, waarin ook regels zijn opgenomen over de privacy van de ouders.

Hiernaast volgt Siemenotje de AVG wet en de daarbij horende documenten zijn op te vragen door ouders. Het privacybeleid staat openbaar op de website van Siemenotje en is door elke bezoeker in te zien.

7.4 Communicatie ouders

Het eerste contact met Siemenotje verloopt meestal telefonisch. Ouders kunnen dan een afspraak maken voor een gesprek. De leidinggevende van Siemenotje of een pedagogisch medewerker vertelt in grote lijnen wat Siemenotje biedt, wat de pedagogische uitgangspunten zijn en wat ouders van de opvang kunnen verwachten.

(Zie Protocol Kind en Ouder; Hoofdstuk Contactmomenten met ouders)

7.4.1 Het intakegesprek

Na aanmelding worden de ouders telefonisch uitgenodigd voor een intakegesprek door de pedagogisch medewerker van de groep. In dit gesprek wordt informatie en gegevens uitgewisseld betreffende het kind. Hierbij wordt een intake lijst ingevuld. Ouders zijn de deskundigen waar het hun eigen kind betreft en zij mogen van de pedagogisch medewerker verwachten dat zij serieus worden genomen. Ook worden wen afspraken naar behoefte afgesproken. Deze ochtenden worden gepland op de gewenste opvangdagen: ouders en kinderen kunnen zo vertrouwd raken met de peutergroep van Siemenotje, de pedagogisch medewerkers en de groepsgenootjes.

(Zie ook Protocol Kind en Ouder; Hoofdstuk Plaatsing)

7.4.2 Contact bij het brengen en halen

Contact tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers is er elke keer bij het brengen en het ophalen van het kind. De pedagogisch medewerkers zullen het programma afstemmen op de haal en brengtijden van de groep. Mocht ene kind toch nog aan het spelen zijn, dan zal een van de pedagogisch medewerkers het kind stimuleren om de activiteit te beëindigen. Tijdens de overdracht zal de pedagogisch medewerker een korte objectieve weergave geven over het spel, gedrag of bijzonderheden van het kind. Gedurende de opvangtijden op een dag zijn de pedagogisch medewerkers telefonisch en per email te bereiken. Van ouders wordt verwacht dat zij (of een vervangend persoon) goed bereikbaar zijn op een telefoonnummer dat bekend is bij Siemenotje. (Zie Protocol Kind en Ouder; Hoofdstuk Halen en Brengen)

7.4.3 Website en nieuwsbrief

Ouders worden ook geïnformeerd via de website en nieuwsbrieven. Op de website kunnen ouders een inlog krijgen waardoor zij toegang hebben tot notulen van de ouderraad, GGD- rapporten en informatie m.b.t. het beleid. In de nieuwsbrieven staan

aankondigingen, mededelingen, stellen nieuwe medewerkers zich voor en staan leuke weetjes over de activiteiten of kinderen. Een aantal stukken staan online, zoals het Pedagogisch beleidsplan en het Beleid Veiligheid en gezondheid.

7.5 Ouderraad

Siemenotje maakt gebruik van een ouderraad van max 6 personen. De ouderraad heeft een organiserende en adviserende rol en bestaat uit ouders van kinderen die gebruik maken van opvang bij Siemenotje. Ze zorgt er ook voor dat de belangen van kinderen en ouders zo goed mogelijk worden behartigd en zo ook andere ouders worden vertegenwoordigd. Zij adviseert over kwaliteit of beleid dat te maken heeft met de directe opvang en houdt zich, in samenwerking en overleg met Siemenotje, bezig met het organiseren van feestelijke activiteiten en eens per half jaar een thema avond voor ouders.

Tevens is de ouderraad een aanspreekpunt voor klachten die na overleg met ten eerste de betreffende pedagogisch medewerker en ten tweede de directeur, niet naar tevredenheid zijn afgehandeld.

De ouderraad heeft een openbaar overleg tenzij een bepaald agendapunt achter gesloten deuren besproken moet worden. De directeur kan op aanvraag van de ouderraad deelnemen aan de vergadering.

Datum, tijdstip en locatie zijn altijd tijdig en vooraf bekend en staan opgenomen in de notulen van de ouderraad. Beiden zijn terug te vinden op de website na het inloggen.

De ouderraad is te bereiken via: ouderraadkdv@siemenotje.nl

(Zie ook Protocol Kind en Ouder; Hoofdstuk Ouderraad)

7.6 Klachten

Siemenotje hoort graag verbeterpunten van medewerkers en ouders. Komt het voor dat iemand een klacht heeft dan proberen we deze in eerste instantie met de betreffende persoon op te lossen. Is dit bij een pedagogisch medewerker dan wordt daar eerst het gesprek mee gevoerd. Komen jullie er niet samen uit dan kan de directeur worden benaderd met de betreffende klacht. De insteek van Siemenotje is om er gezamenlijk uit te komen. Een klacht wordt dan ook gezien als een suggestie voor verbetering. Mocht dit niet naar tevredenheid worden afgehandeld dan kan gekozen worden voor overleg met de ouderraad of dan kan gebruik worden gemaakt van de klachtenprocedure: deze waarborgt dat klachten door Siemenotje serieus en afdoende worden behandeld.

Indien interne klachtafhandeling niet leidt tot een bevredigende oplossing of uitkomst, heeft de ouder de mogelijkheid zich te wenden tot de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen.

Voor informatie, advies en bemiddeling kunt u contact opnemen met het Klachtenloket Kinderopvang, bereikbaar via:

- I www.klachtenloket-kinderopvang.nl
- T 0900 1877
- E info@klachtenloket-kinderopvang.nl

Mocht er vanuit de oudercommissie een klacht zijn dan wordt dit ook in eerste instantie met de direct betrokkenen geprobeerd op te lossen. De directeur zal hierin steun en gesprekspartner zijn. Mocht de oudercommissie ontevreden zijn over de uitkomst van het gesprek dan kan de oudercommissie een klacht indienen bij de Geschillencommissie; zie informatie hierboven.